

Læseliste vedr. den fransk-prøjsiske krig 1870-71

De fleste af de på listen nævnte værker kan fås via Forsvarskademiets bibliotek:

<http://www.fak.dk/biblioteket/Pages/Biblioteket.aspx>)

Generelle værker om krigen:

Stephen Badsey, *The Franco-Prussian War 1870-1871*, Osprey, 2003.

En letlæst og samtidig all-round beskrivelse af krigen med gode kort over de vigtigste slag.

Klaus-Jürgen Bremm, *70/71. Preussens Triumph über Frankreich und die Folgen*, WBG, 2019.

Her er den tyske vinkel på emnet i højsædet, og der lægges bl.a. en del vægt på den prøjsiske hærs stejle læringskurve fra krigen 1864 over 1866 og til 1870.

Michael Howard, *The Franco-Prussian War*, Routledge, 2001 [1961].

Det klassiske akademiske værk om krigen skrevet af en af de største militærhistorikere i det 20. århundrede. En bog, som placerer krigen solidt i sin samfundsmæssige kontekst, men også fortæller grundigt om krigens militære forløb. Bogens største svaghed er dens ringe kortmateriale.

Geoffrey Wawro, *The Franco-Prussian War. The German Conquest of France in 1870-1871*, Cambridge University Press, 2003.

Et opdateret bud på en solid og grundig analyse af krigen, som bygger videre på Howards arbejde, men som inddrager en række andre kilder og som samtidig er præget af et meget læsværdigt sprog.

Krigens militære aspekter

Arden Bucholz, *Moltke and the German Wars, 1864-1871*, Palgrave, 2001.

En velskrevet kombination af biografi over generalstabschef Helmuth von Moltkes karriere og undersøgelse af den prøjsiske generalstab i midten af 1800-tallet.

Lawrence Freedman, *The Future of War. A History*, Allen Lane, 2017.

I denne bog om problemet med at forestille sig, hvordan fremtidens krig kommer til at se ud, behandler Freedman bl.a. den fransk-prøjsiske krig.

N.P. Jensen, *Den fransk-tyske Krig 1870-71*. Det nordiske forlag, 1896.

Et omfattende værk af en dansk oberst, som fokuserer på krigens militære begivenheder, og som bl.a. udmærker sig med flotte illustrationer og gode kort. Mht. krigens politiske kontekst er det idag en noget forældet bog.

Dennis Showalter, *Railroads and Rifles: Soldiers, Technology and the Unification of Germany*, Archon Book, 1975.

Et dybdegående studie af hvordan de enorme teknologiske fremskridt ved 1800-tallets midte påvirkede krigsførelsen i Prøjsen og de andre tyske stater.

T. Westergaard [ovs.], *Den sidste fransk-tydske krigs taktiske lærdomme*, P.G.Philipsens Forlag, 1873.

Et samtidigt studie af krigens taktik, som både er meget indsigtfuldt og reflekteret, men som også vidner om udfordringerne ved at studere en krig umiddelbart efter den har fundet sted.

Danmark og krigen:

Aage Friis, *Danmark ved krigsudbruddet juli-august 1870*, Københavns Universitet, 1923.

En grundig gennemgang af den daværende danske regerings overvejelser om en evt. alliance med Frankrig.

Hans Schultz Hansen, Lars N. Henningsen og Carsten Porskrog Rasmussen (red.), *Sønderjyllands historie*, bd.2, Historisk Samfund for Sønderjylland, 2009.

Der findes intet studie af, hvordan krigen påvirkede Danmark eller Sønderjylland. I dette værk finder man spredte oplysninger derom.

Danskere i krigen:

Der var danskere på begge sider af krigen. Dels værnepligtige sønderjyder i prøjsisk uniform grundet grænseændringen i 1864 eller som frivillige i fransk tjeneste.

Bode, *Geschichte des Infanterie-Regiments von Manstein (schleswigsches nr. 84)*, Ernst Siegfried Mittler und Sohn, 1906.

Regimentshistorien vedr. den enhed, hvor der samlet set nok tjente flest sønderjyder.

Tom Buk-Swienty, *Kaptajn Dinesen - Ild og blod*, Gyldendal, 2013.

Første af to bind i en meget læseværdig biografi om Karen Blixens far, Wilhelm Dinesen, som deltog i krigen på fransk side.

Guides til krigens slagmarker:

Martin Otte, *Touring the Sedan Campaign*, Pen & Sword, 2020.

En blanding af historisk gennemgang af krigen og guidebog til kampene ved Sedan den 1. september 1870. Kan med fordel suppleres af nedenstående:

Karl Heinz-Frieser, *Ardennen – Sedan. Militärhistorischer Führer durch eine europäische Schicksalslandschaft*, Frankfurt a.M./Bonn, 2000.

En særdeles solid guidebog, som gennemgår slagmarkerne omkring Sedan både mht. den fransk-prøjsiske krig og Anden Verdenskrig.